

شاگردپوری در جراحی

گردآوری و تألیف اساتید دانشگاه علوم پزشکی تهران:

دکتر امیر کشوری

دکتر ستاره اخوان - دکتر سید حسن امامی رضوی - دکتر عرفان امینی

دکتر هلن درگاهی - دکتر محمدرضا کرامتی - دکتر سید فرامرز کریمیان

دکتر فاطمه کیخا - دکتر بابک میرزاشاهی - دکتر سیدمجتبی میری

انتشارات برای فردا

۶۶۹۵۲۶۴۱-۲

نام کتاب: شاگردپروری در جراحی

گردآوری و تألیف: دکتر امیر کشوری - دکتر ستاره اخوان - دکتر سید حسن امامی رضوی - دکتر عرفان امینی - دکتر هلن درگاهی - دکتر محمدرضا کرامتی - دکتر سید فرامرز کریمیان - دکتر فاطمه کیخا - دکتر بابک میرزاشاهی - دکتر سیدمجتبی میری

ناشر: برای فردا

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۴۰۰

چاپ و صحافی: پژمان

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۹۰/۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۵-۱۴۱-۳

نشانی: تهران - میدان انقلاب - خ کارگر جنوبی - خ لبافی‌نژاد شرقی - پلاک ۱۹۷ - واحد ۷-

تلفن: ۶۶۹۵۲۶۴۱-۲

عنوان و نام پدیدآور	شاگردپروری جراحی و تألیف استاذ دانشگاه علوم پزشکی تهران امیر کشوری (و دیگران).
مشخصات نشر	تهران: برای فردا، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۲۸۲ ص: ۱۴×۵/۲۱ س.م.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۵۵-۱۴۱-۳ - ریال: ۹۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	گردآوری و تألیف امیر کشوری، ستاره اخوان، سیدحسن امامی رضوی، عرفان امینی، هلن درگاهی، محمدرضا کرامتی، سیدفرامرز کریمیان
موضوع	مشاوره در پزشکی - Mentoring in medicine
موضوع	جراحان - Surgeons
موضوع	آموزش پزشکی - Medical education
موضوع	جراحی - Surgery
موضوع	جراحی -- روش‌ها - Surgery, Operative
شناسه افزوده	کشوری، امیر، ۱۳۴۴ -
رده بندی کنگره	۸۳۴R
رده بندی دیویی	۶۱۰/۷۱
شماره کتابشناسی ملی	۷۵۱۰۷۳۱

توجه: تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای ناشر محفوظ است.

این کتاب مشمول قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۱/۱۱ و قانون ترجمه و تکثیر کتب، نشریات و آثار صوتی مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۶ می‌باشد. بازنویسی، خلاصه‌برداری یا برداشت بخشی از متن، شکل‌ها یا جدول‌های کتاب و انتشار آن در قالب کتاب‌های ترجمه، تألیف، خلاصه، جزوه، نست یا نرم‌فزار بدون اجازه کتبی از ناشر شرعاً حرام بوده منع قانونی دارد.

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

مقدمه

آشنایی من با کتاب "Surgical Mentoring" بصورت اتفاقی بود، پسر من آنرا پیدا کرده بود و به من گفت "شاید به درد بخورد". مقدمه آنرا خواندم و دیدم کتاب خوبی است، در گوشه‌ای نگهداشتم تا شاید روزی همه آنرا بخوانم. ولی چندسالی چنین فرصتی پیدا نشد، تا اینکه در جلسات "دفتر توسعه آموزش" مجتمع بیمارستانی امام خمینی که هدفش توسعه آموزش بالینی بود، قرار شد برای بهتر شدن آموزش جراحی در مجتمع کاری بکنیم. با کمک همه گروههای جراحی، یک تیم کاری تشکیل دادیم و بعد از بررسی موضوعات مختلف، موضوع این کتاب را به عنوان بهترین مطلب برای کار تیمی انتخاب کردیم. هر هفته یک جلسه یک ساعته دور هم جمع شدیم. هر کس موظف شده بود که یک فصل از این کتاب و مقالات مرتبط با آن را بخواند و هر روز که نوشتش می‌شد برای بقیه توضیح میداد. خواندن تیمی این کتاب و بحثهای جانبی آن حدود یک و نیم سال طول کشید ولی در این رهگذر بتدریج با هم همفکر و هم جهت شدیم. برای آشنایی سایر جراحان، کارگاهی ترتیب دادیم و در یک فرصت ۴ ساعته مطالب این کتاب را به همکاران منتقل نمودیم. در مجموع ۴ کارگاه در سطح دانشگاه علوم پزشکی تهران و یک کارگاه در کنگره جامعه جراحان ایران برگزار کردیم. از آنجا که ادامه کارگاهها برای همیشه مقدور نبود، تصمیم گرفتیم، کتابی با نام "شاگردپروری در جراحی" تهیه کنیم و آموخته‌ها و تجربیات خود در این زمینه را در اختیار سایر همکاران قرار دهیم.

من بعد از سالها که معلم جراحی بوده‌ام، اینک با خود میگویم یکاش ۲۶ سال قبل که معلمی جراحی را شروع کردم و یا حتی ۳۰ سال قبل که رزیدنتی جراحی را شروع کردم، با این مطالب آشنا بودم چون قطعاً برای خود و دیگران میتوانستم مفیدتر باشم.

موضوع این کتاب به درد همه جراحان میخورد. فقط مخصوص اساتید نیست. هر کس که در رشته‌های جراحی فعالیت میکند یا به تازه گی رزیدنت یکی از رشته‌های جراحی شده و یا دانشجویانی که در حال تصمیم گیری هستند که آیا پای در رشته جراحی بگذارند یا نه، میتوانند در این کتاب نکات جالبی بیابند که به رشد حرفه‌ای آنها کمک میکند. فصل ۸ این کتاب نکات آموزشی مفیدی برای رزیدنت‌های رشته‌های جراحی دارد و به آنها یاد میدهد که چگونه در سیر حرفه‌ای خود میتوانند موفق تر باشند. اگر فرصت خواندن همه این کتاب را ندارید، میتوانید بخش دوم آن را که خلاصه‌ای از همه کتاب است مطالعه کنید، بیشتر از یک ساعت وقت نمی‌گیرد.

بدیهی است که شاگردپروری فقط اختصاص به رشته جراحی ندارد و شاغلین تمام حرفه‌ها اعم از پزشکی، هنر، کشاورزی، مهندسی و زیر شاخه‌های آنها نیازمند آموزشهایی در این زمینه هستند. بحث شاگردپروری اصول ثابتی دارد که در تمام این رشته‌ها قابل اجراست ولی در این کتاب سعی شده است علاوه بر بیان مبانی شاگردپروری، مصداقها و روشهای شاگردپروری در رشته جراحی بصورت واضح و با مثال توضیح داده شود. رشته‌های دیگر نیز میتوانند از این کتاب به عنوان الگویی در رشته خود استفاده کنند و مصداقها و مثالهای رشته خود را پیدا نمایند.

از همه همکارانم، اساتید محترمی که نامشان به عنوان پدیدآورندگان این کتاب میدرخشد، تشکر میکنم چون بدون کمک و همراهی آنها، امکان انجام این کار برای من به تنهایی مقدور نبود. از جامعه جراحان ایران که قبول کردند این کتاب با لوگوی این انجمن منتشر شود تشکر میکنم چون موجب اعتبار بیشتر و انتشار گسترده تر آن خواهد شد. همچنین از آقای دکتر ایرج فاضل رئیس جامعه جراحان ایران که مقدمه‌ای وزین بر این کتاب مرقوم فرمودند، سپاسگذارم.

طبیعی است که باید جوانان این مرز و بوم تحت بهترین آموزشها باشند و این ما اساتید دانشگاه‌ها و پیشکسوتان رشته‌های جراحی هستیم که باید این آموزش را برای آنها فراهم کنیم. آموزش خوب در پزشکی و جراحی باعث افزایش سطح سلامت جامعه خواهد شد و نباید از هیچ کوششی در این راه دریغ کرد. بذری که امروز در این زمین حاصلخیز می‌پاشیم، سالها بعد ثمرات فراوانی خواهد داد و همه مردم از آن منتفع خواهند شد.

دکتر امیر کشوری

فهرست

بخش اول : ترجمه

فصل اول : شاگردپروری چیست و شاگردپرور کیست؟..... ۲۳

تعاریف منتور و منتورینگ (شاگرد و شاگردپروری)..... ۲۴

تفاوت واژه‌های منتور، معلم و مدل..... ۲۶

تعریف شاگرد..... ۲۷

تاریخچه شاگردپروری در متون گذشته..... ۲۷

قرن نوزدهم : منتورینگ اولیه در جراحی..... ۲۹

آموزش به روش هالستد..... ۳۰

قرن بیستم : تاثیر تلویزیون..... ۳۱

قرن بیست و یکم : تغییر در الگوی شاگردپروری جراحی..... ۳۱

فصل دوم : اهمیت "شاگردپروری در جراحی" و شواهدی به نفع آن..... ۳۷

اهمیت شاگردپروری برای شاگرد..... ۳۹

فواید شاگردپروری برای شاگرد..... ۴۰

شاگردپروری در طب دانشگاهی..... ۴۰

شاگردپروری و پژوهش..... ۴۳

شاگردپروری در انتخاب رشته فوق تخصصی دستیاران جراحی..... ۴۴

اهمیت شاگردپروری برای استاد شاگردپرور..... ۴۷

اهمیت شاگردپروری برای بیمار و درمان‌های جراحی..... ۴۸

فصل سوم : یک استاد شاگردپرور در رشته‌های جراحی چه خصوصیات

برجسته‌ای باید داشته باشد؟..... ۵۱

ویژگی‌های استاد شاگردپرور برجسته در رشته‌های جراحی..... ۵۲

ویژگی‌های فردی..... ۵۳

۵۳	 شخصیت/ درستکاری/ رفتار حرفه ای
۵۸	 نوع دوستی
۶۰	 پرستگری
۶۱	 قابل دسترسی بودن
۶۲	 کارآیی علمی
۶۳	 مهارت فنی
۶۴	 مهارت های تدریس
۶۵	 خصوصیات استاد شاگردپرور از دیدگاه دانشجویان، کارورزان و دستیاران

فصل چهارم : شاگردپروری جراحی چگونه و کجا باید انجام شود؟ ۶۹

۷۰	 شاگردپروری جراحی چگونه باید انجام شود؟
۷۰	 شاگردپروری با ذکر مثال
۷۱	 روش سقراطی
۷۲	 شاگردپروری برنامه ریزی شده
۷۳	 شاگردپروری بدون برنامه یا شاگردپروری در لحظه
۷۳	 شاگردپروری توسط اساتید دانشگاه
۷۳	 شاگردپروری اساتید جوان
۷۶	 شاگردپروری رزیدنت ها
۷۹	 شاگردپروری دانشجویان
۸۱	 شاگردپروری بوسیله رزیدنت های جراحی
۸۳	 شاگردپروری منفی
۸۴	 شاگردپروری شکست خورده
۸۶	 ارزیابی های کتبی و بازخورد شفاهی به دانشجو و رزیدنت
۸۶	 ارزیابی های کتبی
۸۶	 بازخورد شفاهی
۸۹	 محل شاگردپروری کجاست؟
۸۹	 دفتر اساتید جراحی
۸۹	 ویژگی ها و راندهای داخل بخش
۹۰	 درمانگاه
۹۱	 اتاق عمل
۹۲	 شاگردپروری دانشجویان در اتاق عمل
۹۳	 شاگردپروری رزیدنتها در اتاق عمل
۹۵	 شاگردپروری در آزمایشگاهها یا دفاتر پژوهش

فصل پنجم : شاگردپروری در زنان جراح..... ۱۰۱

- ۱۰۳..... مسائل عمومی که جراحان زن با آن مواجه هستند.
- ۱۰۴..... فقدان اساتید شاگردپرور تاثیرگذار.....
- ۱۰۵..... تبعیض جنسیتی.....
- ۱۰۶..... مسئولیت‌های خانوادگی نامتناسب.....
- ۱۰۷..... مرخصی زایمان ناکافی و نبودن تسهیلات لازم برای مراقبت از بچه.....
- ۱۰۸..... خطاهای مردان وقتی شاگردپرور زنان هستند.....
- ۱۰۹..... شاگردپروری زنان بوسیله زنان.....
- ۱۱۱..... برنامه شاگردپرور کردن اساتید زن.....
- ۱۱۱..... چگونه جراحان زن شاگردپرور را کارآمدتر کنیم.....
- ۱۱۱..... (۱) ایجاد علاقه به آموزش و هدایتگری (لیدرشیپ).....
- ۱۱۳..... (۲) تشویق رزیدنت یا استادیار جوان برای پیدا کردن چندین استاد شاگردپرور.....
- ۱۱۴..... (۳) در هم تنیدن نحوه زندگی با فرآیند شاگردپروری.....
- ۱۱۴..... (۴) تسهیل ایجاد ارتباط شبکه‌ای بین زنان جراح.....
- ۱۱۶..... زنان هدایتگر (لیدر) در جراحی.....

فصل ششم : شاگردپروری در فارغ التحصیلان پزشکی خارجی..... ۱۲۳

- ۱۲۶..... زمینه‌ها و اطلاعات دموگرافیک.....
- ۱۲۸..... چالش‌ها در برابر فارغ التحصیلان پزشکی خارجی.....
- ۱۲۹..... تبعیض یا رفتار کلیشه‌ای منفی.....
- ۱۳۰..... مشکلات زبان.....
- ۱۳۰..... موانع فرهنگی.....
- ۱۳۲..... محدودیت ویزا، عدم تطابق برنامه درسی دانشکده پزشکی و پیش نیازها.....
- ۱۳۴..... توصیه‌هایی برای شاگردپروری در دستیاران خارجی رشته‌های جراحی.....
- ۱۳۴..... برنامه‌آشنایی مقدماتی برای دستیاران خارجی.....
- ۱۳۶..... اختصاص اعضا هیئت علمی مشخص، بعنوان شاگردپرور دستیاران بین‌المللی.....
- ۱۳۸..... اختصاص دستیاران مشخص، بعنوان شاگردپرور دستیاران بین‌المللی.....
- ۱۳۸..... توصیه‌هایی برای شاگردپروران فارغ التحصیلان پزشکی خارجی.....
- فارغ التحصیلان پزشکی خارجی که به سطوح بالای مدیریت و رهبری در جراحی آمریکا رسیدند..... ۱۴۱